

LAPPI UUNI

WWW.LAPPIUUNI.FI

Käyttöohje

Alkulämmitys

Uusi uunisi on valmiina palvelemaan sinua vuosikausia ja jaksat varmasti odottaa sen kuivumista muutaman päivän ajan. Lämmittämällä uunia liian aikaisin rakenteeseen voi tulla pysyviä vaurioita, joita takuu ei korvaa. Vuolukivi on ollut maassa pari miljardia vuotta odottaen tulevansa käyttöön uunikivenä. Vuosimiljoonien ja useiden jääkausien aikana kiveen on tullut erilaisia sisäisiä jännityksiä, jotka pitää poistaa kivistä varovaisella alkulämmityksellä. Kaakeliuunien rakenteessa on kosteutta, joka tulee poistaa niin, että uunin annetaan kuivua huoneenlämmössä ja sen jälkeen lämmitettämällä sitä varovaisesti lämmitysohjeen mukaisesti. Sisäänajovaiheen jälkeen voit lämmittää uuniasi normaalisti, vaikka se olisi ollut pidempiäkin aikoja käyttämättömänä. On tavallista, että alkuvaiheessa uunin veto on normaalia huonompi, ennen kuin rakenne on täysin kuivunut.

Uuden uunin käyttöönotto

Anna uunin kuivua vähintään viikon ajan niin, että hormipelti on koko ajan auki ja huoneessa on vähintään +15 asteen lämpötila. Mikäli huoneen lämpötila on alhaisempi, on kuivumisaika vastaavasti pidempi. Voit nopeuttaa uunin kuivumista pitämällä tulipesässä lämpöpuhallinta tai muuta kyseiseen tarkoitukseen sopivaa lämmitintä.

Aloita lämmitys varovasti pienellä (1-2 kg) puumäärällä. Anna hormipellin olla auki koko sisäänajojakson ajan. Takkaleivinuunissa voit polttaa molemmissa tulipesissä vuorotellen vastaavan (1-2 kg) puumäärän. Puut ladotaan pienissä takoissa pystyasentoon ja isoissa takoissa sekä leivinuuneissa vaaka-asentoon. Lisää puiden määrää vähitellen niin, että viidentenä lämmityspäivänä poltat koko pesällisen, joka on 3/4 tulipesän korkeudesta.

Viidennestä lämmityspäivästä alkaen voit lämmittää uunia normaalisti käyttöohjeen mukaisesti. Sallittu puiden määrä on enintään kaksi pesällistä vuorokaudessa. Käytä vain kuivaa ns. ylivuotista puuta. Vältä roskien polttamista tulisijassa, koska niistä voi aiheutua tulisijan kanavien pikeentymistä ja ympäristöä vahingoittavia päästöjä.

Ennen sytytystä

Varmista, ettei tuhkalaatikko ole täynnä. Sulje koneellinen ilmanpoisto ja liesituuletin. Mikäli ilmanvaihtokoneessa on ns. takkakytkin, käytä sitä. Avaa tarvittaessa tuuletusikkuna sytytyksen ajaksi. Avaa hormipelti ja tulipesän luukun ilmaventtiilit sekä varmista, että savupiipussa on riittävä veto. Jos uunissa on kesäpelti, avaa myös se. Veto voidaan todeta esimerkiksi sytyttämällä tulitikku tulipesässä. Jos tulisija on ollut pitkään käyttämättä tai ellei savupiippu muutoin vedä, tulee riittävän alkuveton saavuttamiseksi irrottaa uunin tai savuhormin nuohousluukku ja polttaa savukanavassa tiukaksi puristettu sanomalehdestä tehty paperipallo. Vasta kun riittävä alkuveto on saavutettu, voidaan tulisijaan sytyttää tuli.

Polttopuut

Käytä vain kuivaa ns. ylivuotista puuta. Puut tulee halkaista, jotta ne palavat kunnolla ja polttopuut kannattaa tuoda sisälle jo edellisenä päivänä, jotta ne ehtivät hieman kuivahtaa.

Sytyttäminen

Lado tulipesään puoli pesällistä polttopuita. Pienissä takoissa polttopuut ladotaan pystyyn tulipesän takaosaa vasten. Suuremmissa takoissa, helloissa ja leivinuuneissa puut ladotaan vaaka-asentoon. Sytytä puut paperin, tuohen tai pienten puutikkujen avulla. Älä käytä sytytysnesteitä! Päästöjen pienentämiseksi kannattaa polttopuut sytyttää päältä päin.

Lämmitys

Sytyttämisen jälkeen sulje suuluukku ja avaa välittömästi tuhkapesänluukun ilmansäätöventtiili ääriasentoon. Jos uunissa on kesäpelti, sulje se sitten kun puut ovat syttyneet kunnolla. Tarkkaile palamista ja varmista että tuli palaa reippaalla liekillä ja että se saa riittävästi ilmaa. Näin tulisijan lämmönvarauskyky on hyvä ja palaminen puhdasta. Kun ensimmäinen pesällinen on palanut hiillokselle, voit lisätä toisen pesällisen. Ennen puiden lisäämistä sulje takkauunien tuhkapesänluukun ilmansäätöventtiili. Polta tulisijassa enintään kaksi täyttä pesällistä vuorokaudessa.

Palamisilman määrää voidaan pienentää, kun hiillosvaihe on alkanut. Paras lämmitystulos saavutetaan lämmittämällä Lappi Unia päivittäin.

Tärkeää!

Mikäli tulisijassa poltetaan kosteita tai tervaa sisältäviä puulajeja ja hormissa on huono veto, voivat tulisijan ja savuhormin kanavat pikeentyä. Savukanavissa oleva piki voi syttyä palamaan ja aiheuttaa ns. nokipalon. Nokipalosta, sammuneestakin, on aina ilmoitettava paloviranomaisille viipymättä!

Tulisijaa, jossa palaa tuli, ei saa koskaan jättää ilman valvontaa.

Noudata aina paloviranomaisten ohjeita ja viranomaismääräyksiä. Jos sinulla on pienintäkään epäilystä paloturvallisuuteen liittyvissä asioissa, ota yhteyttä paikalliseen paloviranomaiseen tai Lappi Unin tekniseen neuvontaan. Muista, että tuli ei ole leikin asia!

Savuhormi on nuohottava vähintään kerran vuodessa. Nuohouksesta vastaa kiinteistön omistaja. Rakennettu ympäristö ja rakennuksen sijainti mäen juurella tai suurten puiden ympäröimänä voi vaikuttaa hormin vetoa huonontavasti. Hormin veto perustuu hormissa olevan lämpimän ilman aiheuttamaan imuun tulisijassa. Tämän imun vaikutusta voivat huonontaa säätötila, kuten tuuli ja sade sekä huoneessa vallitseva alipaine. Hormin päässä suositellaan käytettäväksi sadehattua, joka pitää hormin kuivana ja pidentää hormin ikää sekä parantaa vetoa

Puhdistus

Unin pinnan puhdistus

Polvijärven vuolukiveen ei lika tartu helposti. Siitä huolimatta kiven pintaan tulevat rasvatahrat yms. kannattaa puhdistaa mahdollisimman pian niiden ilmaannuttua. Uuni puhdistetaan aina kylmänä. Kivipinnan puhdistukseen voi käyttää veteen laimennettua astianpesuainetta. Pesuainetta levitetään kiven pinnalle ja sen annetaan vaikuttaa hetken aikaa, jonka jälkeen pinta huuhdotaan. Vältä tarpeetonta laastisaumojen hankaamista. Kaakeliuunin kaakeleiden puhdistamiseen voi käyttää niiden puhdistamiseen tarkoitettua pesuainetta.

Luukkujen lasipinnan puhdistus

Luukun lasi kannattaa puhdistaa säännöllisesti niin, ettei noki pääse tarttumaan kiinni lasiin. Lasi puhdistetaan siten, että kostutettuun talouspaperiin otetaan hieman hienoa tuhkaa tulipesästä ja paperilla hangataan lasia. Lasi pyyhitään huolellisesti kostealla talouspaperilla, jonka jälkeen lasi kuivataan.